
האוניברסיטה העברית בירושלים

סילבוס

פרקטיקה, מיומנויות ותיאוריה בבימוי קולנועי : קורס מתקדם -
50792

תאריך עדכון אחרון 05-08-2019

נקודות זכות באוניברסיטה העברית: 2

תואר: מוסמך

היחידה האקדמית שאחראית על הקורס: תקשורת ועיתונאות

השנה הראשונה בתואר בה ניתן ללמוד את הקורס: 0

סמסטר: סמסטר א'

שפת ההוראה: עברית

קמפוס: הר הצופים

מורה אחראי על הקורס (רכז): פרופ' ענר פרמינגר

דוא"ל של המורה האחראי על הקורס: anerp@zahav.net.il

שעות קבלה של רכז הקורס: יום ב' 16:30-15:00 בתיאום מראש ב' 16:00-15:00 בתאום מראש.

מורי הקורס:
פרופ ענר פרמינגר

תאור כללי של הקורס:

לימוד יסודות הבימוי הקולנועי תוך התנסות מעשית וצפייה בעבודות התלמידים:
לימד מביימים סרט, ניתוח התסריט לשם בחירת אמצעי המבע המדויקים: בימוי השחקנים, בימוי
המצלמה, השימוש בפסקול, בתפאורה ובאביזרים ככלי בימוי בסיסיים. כל זאת לגבי בימוי השוט הבודד,
הסצנה והסרט השלם.

מטרות הקורס:

להבין סרטים מנקודת הראות של הבמאי היוצר. להבין את הדילמות והבחירות שבמאי עושה בתהליך
יצירת הסרט.

תוצרי למידה

בסיומו של קורס זה, סטודנטים יהיו מסוגלים:

לנתח סרט מנקודת ראות של הבמאי. הבנה של מרכיבי הבימוי השונים: צילום, תאורה, עריכה,
שימוש באביזרים ובתפאורה, שימוש בתנועה, בחלל ובזמן, שימוש בפסקול. יכולת חלקית לביים ולצלם
סצנה ושימוש במרכיבי הבימוי השונים.

דרישות נוכחות (%) :
100

שיטת ההוראה בקורס: נקודת המוצא של הקורס היא תפיסה של "Filmmaking Total" על פיה
נעשית אינטגרציה בין
כל מרכיבי היצירה הקולנועית: הפקה, תסריט, בימוי מצלמה, בימוי שחקנים, עיצוב אומנותי,
קול, ועריכה. בשלבים שונים במהלך הקורס יושם דגש על מרכיביה השונים של היצירה, מתוך נקודת
הראות של הבמאי כיוצר הסרט, וכיצד הוא משתמש בכל מרכיבי העשייה הקולנועית.

הקורס יתמקד בבימוי השוט הבודד. 4 מתוך חמש התרגילים הם תרגילי שוט אחד. התרגיל החמישי
הוא תרגיל סצנה בו התלמיד אמור ליישם את מה שנלמד בארבע התרגילים הראשונים ולביים את
הסצנה כסינתזה של שוטים, שכל אחד מהם הוא "תרגיל בימוי".

רשימת נושאים / תכנית הלימודים בקורס:

חלופה א' לבחירה - תרגילי בימוי עלילתי:

1. תרגיל 1: תרגיל שוט אחד בתנועה, 2-4 דקות, ללא תסריט. הסיפור של התרגיל מבוסס על רעיון
מקורי שחייב לנבוע מהתנועה של המצלמה.

2. תרגיל 2: סצנה (לא מקורית) באורך של 3-4 דקות. הסצנה חייבת להיות סצנה מסרט קיים לפי בחירת התלמיד. הסצנה חייבת לכלול בדיוק שני שחקנים. הסצנה תצולם בארבעה אופנים שונים. כלומר זהו תרגיל בארבעה שלבים.

2.א - שוט אחד סטטי. זהו למעשה תרגיל במיזאנסצנה, בבחירת זווית הצילום האופטימלית ובמשחק.

2.ב - שוט אחד, המצלמה יכולה לנוע סביב ציר קבוע, כלומר תנועות פאן, טילט וזום בלבד, אפשריות ואף רצויות.

2.ג - שוט אחד, כל תנועות המצלמה אפשריות, כלומר הדולי מתוסף ל 2.ב.

2.ד - מוסרת המגבלה של שוט אחד. כלומר הסצנה מצולמת לעריכה. הערות הבהרה:

1. בתרגיל 2 בכל השלבים חייבים לצלם אותו תסריט, ועם אותם השחקנים. חייבים לשנות את אתר הצילומים, וחלקים מהארט ומהפרופס בין שלב לשלב. בין שאר מטרות התרגיל, להפנים את הקשר בין תנועות המצלמה השונות ואפשרויות העריכה לבין אתר צילומים, מיזאנסצנה, ארט ושימוש באביזרים.
2. בתרגיל 1 הרעיון חייב להיות מקורי בעוד שבתרגיל 2 חייבים לקחת תסריט קיים משתי סיבות: א. בתרגיל 1 החשיבה חייבת להתחיל מהמצלמה, מהוויזואליה שיוצרת סיפור. בתרגיל 2 החשיבה חייבת להתחיל מהסיפור: יש לתלמיד תסריט קיים והוא מתמודד עם השאלה מהי הדרך הקולנועית הטובה ביותר לספר אותו. מטרת השלבים ללמוד את המגבלות והאפשרויות שקיימים בכל אלמנט בפני עצמו. חשוב שהתרגיל לא יהיה סצנה שהתלמיד כתב כדי שהשיעור יתמקד בבימוי ולא יהפוך לדיון על התסריט של התלמיד, כפי שקורה לרוב בסיטואציות לימודיות כאלו. למעשה תרגיל 1 מתמקד במבט ותרגיל 2 מתמקד באובייקט ההתבוננות.

חלופה ב' לבחירה - סרט תיעודי:

פורטרט תיעודי באורך של 10 דקות.

התלמידים מתחלקים לזוגות וכל אחד מבני הזוג עושה סרט תיעודי על בן-בת זוגו לעבודה. מטלות ביניים:

1. פגישת תחקיר שבה כל אחד משמש בשני תפקידים מתחלפים: מראיין, תחקירן, תסריטאי, במאי - מראיין, נושא הסרט. כל אחד מביא לכיתה 5 דקות של ראיון מצולם עם נושא הסרט ודף תחקיר על המראיין שלו שבו, סיכום "סיפור חייו", כפי שעלה מהתחקיר והראיון המצולם, וכפי שאמור לקבל ביטוי בסרט.

2. עמוד עד שני עמודים של תכנית צילומים, אתרים, פעולות, ראיונות, שבהם יבוא לידי ביטוי מיטבי הפורטרט התיעודי. חלוקה לגבי המלל, בין מלל של המראיין למלל שאיננו שלו. חלוקה של מלל המראיין לראיונות סינק ול over voice שישמע על דימויים אחרים.

3. אסמבלי של החומר המצולם.

4. רף-קאט (גרסת עריכה ראשונה) של הסרט.

5. הסרט הסופי - פורטרט של 10 דקות.

חומר חובה לקריאה:

פילמוגרפיה:

יומן פרק 2/דוד פרלוב - 1973

38:46-49:09 - מונולוג של יעל

ההרוג ה-17/דוד אופק - 2003

דקה 50 - התחלת בניית הקלסטרון: כעשרים דקות עד מציאת האיש.

חומר לקריאה נוספת:

ביבליוגרפיה

ג'אנטי, ל., 2000, להבין סרטים, תרגום: דן דאור, הוצאת האוניברסיטה הפתוחה.
גרין, א., (עורך), 1985, במאים ואנשי קולנוע על הקולנוע, עם עובד.
דייכס, ר., 2003, משחק מול מצלמה, הוצאת רמות - אוניברסיטת תל-אביב.
פרמינגר, ע., 2011, צ'ארלי צ'אפלין שר רקוויאם אילם: יצירתו של צ'אפלין בשנים 1928-1952
כהצהרה קולנועית על המעבר מראינוע לקולנוע, היסטוריה ותיאוריה: הפרוטוקולים/פרוטוקולאז', גיליון
22 - על החושני באמנות, כתב העת המקוון של המחלקה להיסטוריה ותיאוריה, בצלאל אקדמיה
לאמנות ועיצוב,
<http://bezalel.secured.co.il/zope/home/he/1315639275>
צ'בק, א., 2009 (2004), כוחו של השחקן - שיטת צ'בק, תרגום: ניב סבריאנו, הוצאת אסיה, רמת
השרון.
צ'קוב, מ., 2019 (1953), לשחקן, תרגום מאנגלית: אופיר דואן, הוצאת אסיה, רמת השרון.
קארייר, ז., ק., 1996, שפת הסתרים של הקולנוע, עם עובד/ספריית אפקים.
קלר, ה., (עורכת), 1987, עולם בדים, עם עובד/ספריית אפקים

הערכת הקורס - הרכב הציון הסופי :

מבחן מסכם בכתב/בחינה בעל פה 0 %
הרצאה 0 %
השתתפות 20 %
הגשת עבודה 0 %
הגשת תרגילים 70 %
הגשת דו"חות 0 %
פרויקט מחקר 0 %
בחנים 0 %
אחר 10 %
רמת התרגילים

מידע נוסף / הערות:

אין.